PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2021/945

od 10. lipnja 2021.

o nacrtu odluke koji je dostavila Rumunjska o informacijama o svježini ribe

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2021)4052)

(Vjerodostojan je samo tekst na rumunjskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani ([1]), a posebno njezin članak 45. stavak 4.,

budući da:

(1) U skladu s člankom 45. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1169/2011, rumunjska tijela Komisiju su 18. studenoga 2019. obavijestila o nacrtu odluke o zahtjevu da gospodarski subjekti informiraju potrošače o svježini ribe („nacrt odluke").

(2) Uredbom (EU) br. 1169/2011 utvrđuju se opća načela, zahtjevi i odgovornosti u vezi s informacijama o hrani, a posebno u vezi s označivanjem hrane. U tom se pogledu u članku 9. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1169/2011 navode svi podaci koje treba navesti o hrani, u skladu s člancima od 10. do 35. i u njima utvrđenim iznimkama.

(3) U članku 39. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1169/2011 propisuje se da, uz obvezne podatke iz članka 9. stavka 1. i članka 10., države članice mogu u skladu s postupkom iz članka 45. donijeti mjere kojima se propisuju dodatni obvezni podaci za određene vrste ili kategorije hrane, što je opravdano razlozima zaštite javnoga zdravlja, zaštite potrošača, sprečavanja prijevara ili zaštite prava industrijskog i trgovačkoga vlasništva, oznaka podrijetla, zaštićenih oznaka izvornosti i sprečavanja nepoštenog tržišnog natjecanja.

(4) Utvrđivanjem nacionalnih mjera za obvezno informiranje potrošača o svježini ribe tim se nacrtom odluke određuju dodatni obvezni podaci za posebne kategorije hrane u smislu članka 39. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1169/2011. Stoga je potrebno razmotriti njegovu usklađenost s prethodno navedenim zahtjevima iz te uredbe i odredbama Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

(5) U članku 2. priopćenog nacrta odluke određuje se da gospodarski subjekti neposredno uz nepretpakiranu, cijelu svježu ribu, ulovljenu ili iz uzgoja, moraju istaknuti jedan od sljedećih četiriju navoda: (a) riba ulovljena prije najviše dva dana, (b) riba ulovljena prije dva do tri dana, (c) riba ulovljena prije tri do četiri dana ili (d) riba ulovljena prije više od pet dana.

(6) Rumunjska tijela objašnjavaju da se nacrtom odluke nastoji osigurati bolja informiranost potrošača u Rumunjskoj o svježini proizvoda koji se stavljaju na tržište, u ovom slučaju ribe, te da proizvodi koji su im ponuđeni nemaju posljedice po njihov život ili zdravlje. Rumunjska tijela objašnjavaju da je u inspekcijama Nacionalnog tijela za zaštitu potrošača (ANPC) otkriveno da se kao svježa riba na tržište stavljaju prehrambeni proizvodi koji zapravo nisu svježi, čime se ugrožava zdravlje potrošača koji ih konzumiraju.

(7) Nakon što je Komisija zatražila objašnjenje, rumunjska tijela pojasnila su u dopisu od 25. lipnja 2020. područje primjene tog nacrta odluke i informacije za potrošače koje bi bile obvezne te su ponovno obrazložila njegovo donošenje.

([1]) Uredba (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 (SL L 304, 22.11.2011., str. 18.).

(8) U članku 1. stavku 4. Uredbe (EU) br. 1169/2011 stoji da se Uredba primjenjuje ne dovodeći u pitanje zahtjeve u vezi s označivanjem iz posebnih odredaba Unije koje se primjenjuju na određenu hranu.

(9) Uredbom (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture utvrđuju se zajednički tržišni standardi za ribu, uključujući posebne odredbe o informiranju potrošača. Među ostalim, u toj se uredbi utvrđuju pravila za obvezne i neobvezne informacije za potrošače koje je potrebno navesti na proizvodima ribarstva i akvakulture koji se stavljaju na tržište u Uniji, bez obzira na njihovo podrijetlo ili metodu stavljanja na tržište.

(10) U članku 35. stavku 1. točkama od (a) do (e) Uredbe (EU) br. 1379/2013 utvrđeno je pet obveznih navoda koji se posebno primjenjuju na proizvode ribarstva i akvakulture. U skladu s člankom 39. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 1379/2013, datum ulova proizvoda ribarstva ili izlova proizvoda akvakulture informacije su koje se mogu pružiti na dobrovoljnoj osnovi, pod uvjetom da su jasne i jednoznačne.

(11) Informacije koje se zahtijevaju u nacrtu odluke, iako su drukčije izražene, istovjetne su informacijama o datumu ulova ili datumu izlova. Navodi iz članka 2. nacrta odluke potrošaču omogućuju da izračuna datum ulova ili datum izlova. Imaju istu svrhu kao navođenje datuma ulova ili datuma izlova, tj. informiranje potrošača o svježini ribe.

(12) S obzirom na to da je pružanje informacija o datumu ulova ili datumu izlova usklađeno na razini EU-a kao dobrovoljan navod, države članice ne smiju zahtijevati da se datum ulova ili datuma izlova navodi kao dodatni obvezni podatak. Takva nacionalna mjera bila bi u suprotnosti s odredbama prava Unije.

(13) Osim toga, zaštita zdravlja i informiranje potrošača koji su, prema mišljenju rumunjskih tijela, razlozi za donošenje nacrta nacionalne mjere, ciljevi su iz Uredbe (EU) br. 1379/2013. To se može vidjeti u uvodnim izjavama 20. i 21. te članku 7. stavku 1. točki (c) i članku 35. stavku 1. točki (e) te uredbe.

(14) U zakonodavstvu EU-a nadležnim nacionalnim tijelima omogućeni su načini da zaštite zdravlje i sigurnost ljudi te spriječe obmanjivanje potrošača u pogledu karakteristika proizvoda ribarstva koji se stavljaju na tržište na njihovu državnom području.

(15) U skladu s člankom 14. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) hranu nije dozvoljeno stavljati na tržište ako nije sigurna.

(16) U članku 17. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 178/2002 utvrđuje se opća dužnost nadležnih tijela u državama članicama da prate i kontroliraju jesu li zahtjevi propisa o hrani sveobuhvatno i učinkovito provedeni u svim fazama prehrambenog lanca.

(17) U članku 17. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 178/2002 za subjekte u poslovanju s hranom uvodi se obveza aktivnog sudjelovanja u provedbi zahtjevâ iz propisâ o hrani jer oni moraju provjeravati ispunjavanje tih zahtjeva. Subjekti u poslovanju s hranom snose primarnu pravnu odgovornost za osiguravanje usklađenosti s propisima o hrani, a posebno o sigurnosti hrane.

(18) U članku 7. stavku 1. točki (a) Uredbe (EU) br. 1169/2011 određuje se da informacije o hrani ne smiju biti obmanjujuće u pogledu karakteristika hrane, a posebno u pogledu njezine prirode, identiteta, svojstava, sastava, količine, trajnosti, zemlje podrijetla ili mjesta podrijetla i načina proizvodnje.

(19) Budući da su u zakonodavstvu EU-a nadležnim nacionalnim tijelima omogućeni načini da zaštite zdravlje i sigurnost ljudi te spriječe obmanjivanje potrošača u pogledu karakteristika proizvoda ribarstva stavljenih na tržište na njihovu državnom području, nacionalna mjera ne može se opravdati tim razlozima.

(20) S obzirom na prethodno navedene elemente, odredbe nacrta odluke o zahtjevu da gospodarski subjekti informiraju potrošače o svježini ribe bile bi u suprotnosti s člankom 39. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 1379/2013.

([2]) Uredba (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000 (SL L 354, 28.12.2013., str. 1.).

([3]) Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

(21) U svjetlu tih zaključaka Komisija je 22. rujna 2020. u skladu s člankom 45. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1169/2011 dala negativno mišljenje o nacrtu odluke. Komisija je 23. rujna 2020. obavijestila rumunjska tijela o negativnom mišljenju.

(22) U skladu s tim trebalo bi zatražiti da rumunjska tijela ne donesu priopćenu odluku.

(23) Mjere predviđene u ovoj Odluci u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Rumunjska ne smije donijeti nacrt odluke priopćen 18. studenoga 2019. o uvođenju zahtjeva da gospodarski subjekti informiraju potrošače o svježini ribe.

Članak 2.

Ova Odluka upućena je Rumunjskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. lipnja 2021.

Za Komisiju
Stella KYRIAKIDES
Članica Komisije